

honoreeren en het redacteurschap als gratis werk te beschouwen, doch eèn ieder zal het met mij eens zijn, dat men een belangrijk deel van het salaris van den heer VAN GORKOM moet beschouwen als honorarium voor zijn redacteurschap zooals blijkt uit de samenvoeging van de berekening der rijkssubsidie en dan houd ik mij aan mijn globale som van f15000.—

2°. Volgens den heer VAN GORKOM zijn vrijwel alle vereenigingen in den lande opgericht als gevolg van de uitgave van het tijdschrift en de populaire geschriften. Wij zijn zoo vrij dit ten sterkste te betwijfelen en gelooven, dat de heer VAN GORKOM den invloed van het tijdschrift zéér overschat.

3°. De uitgegeven gelden zijn goed besteed. Het ledental der vereeniging is thans ongeveer 6500. De meesten betalen f1.—. Zij krijgen een tijdschrift, dat nog duurder kost. Het betrekkelijk geringe leden-aantal is wel een bewijs, dat dit dure „populaire” tijdschrift niet gebracht heeft, wat het wel kon brengen. Een feit is, dat het tijdschrift in de arbeiderswereld zoo goed als geheel onbekend is. Collega CIJFER en ondergeteekende hadden met ons amendement geen opheffing bedoeld — gelijk de heer VAN GORKOM het laat voorkomen, niettegenstaande wij uitdrukkelijk het tegendeel verklaard hadden —, doch ons voorgesteld van het orgaan te maken een tijdschrift slechts bevattende een kort officieel gedeelte en daarnaast uit te geven tal van populaire geschriften zóó gesteld, dat zij aan verschillende lagen der bevolking klaar *verteerbaar* literair voedsel geven. Een polderjongen heeft andere literatuur noodig dan een kantoorklerk, in één tijdschrift kan men niet voor ieder begrijpelijk schrijven.

De bestrijding der tuberculose willen wij „niet in zijn voortgang stuiten” doch slechts er tegen opkomen, dat voortgegaan wordt op een wijze, die wij verkeerd achten en kostbaar is.

L. HEIJERMANS.

„606”.

Naar aanleiding van het feuilleton over „606” in het vorig nummer zij het mij vergund een paar opmerkingen te maken.

Dat er te Frankfort geen gelegenheid zou zijn zich de techniek der inspuitingen eigen te maken, moet ik uit eigen ondervinding tegenspreken. Bij TREUPEL althans kan men elken dag de techniek der inspuitingen, de voorbereiding van het praeparaat enz. zien en als men er eenigen tijd vertoeft, mag men dat alles ook zelf verrichten. Zoo is het mij althans gegaan en ik raad dan ook elken collega, die zich naar Frankfort begeeft, aan, TREUPEL's kliniek te bezoeken; hij zal er geen spijt van hebben. Ik schrijf het dan ook hieraan toe, dat het mij mogelijk werd iets van het praeparaat machtig te worden. EHRlich vroeg mij nl. hoe lang ik dacht te blijven; toen ik antwoordde: „zoolang totdat ik volkomen op de hoogte zal zijn van de techniek en de werking bij vele gevallen zal hebben bestudeerd”, gaf hij mij den raad hiermede te beginnen en dan later terug te komen. Toen ik dat deed, vertrouwde hij mij „606” toe.

Wat de plotselinge meeningsverandering van 5 op 6 Sept. aangaat, deze vindt hierin haar verklaring. HERXHEIMER gebruikt sinds eenigen tijd een

oplossing, waarmede hij, wat therapeutisch effekt betrêft, even goede, zoo niet betere uitkomsten verkrijgt dan met de neutrale suspensie. Nu deelde EHRlich 6 Sept. ter vergadering mede, dat deze oplossing zich op den duur omzette, bij kamertemperatuur langzaam, in de broedstroof zeer snel. En ofschoon HERXHEIMER met deze vloeistof, welke hij elken dag versch bereid uit de apotheek ontvangt, zeer tevreden is wat betreft de genezende kracht, mag men haar toch niet in den handel brengen, omdat zij *op den duur* aan verandering onderhevig is. Men gebruikt dan ook bijna algemeen de neutrale suspensie, die kort vóór de inspuiting wordt bereid door het zuur-reageerende poeder in de glazen buisjes aan eenige bewerking te onderwerpen. Dat HERXHEIMER echter aan de vloeistof, geheel voor de behandeling gereed zijnde, de voorkeur geeft, ligt hieraan, dat de ietwat omslachtige voorbereiding vervalt. Dat alles doet echter niets aan de groote waarde van „606” af.

Dan nog iets over het gezegde: *dat men te Frankfort nog steeds zoekt*. Ja, EHRlich zeker in de eerste plaats zal zijn arbeid nog wel niet opgeven en misschien zal het hem gelukken, over eenigen tijd met een róg geneeskrachtiger praeparaat voor den dag te komen. En wat de doseering betreft zou ik dit kunnen zeggen, dat men het hierover met het kwik zelfs nog niet geheel eens is; hier heerscht nog steeds bij de verschillende geneesheeren meeningsverschil omtrent de wijze van toepassing, doseering, enz.; men leze slechts het verslag der dermatologische vergadering (December 1909) te Amsterdam gehouden. Ik moet er hier voor waarschuwen, dat men het publick door dergelijke zinsneden geheel van de wijs brengt en ik zou er vóór zijn voorloopig althans in de couranten over „606” niets meer mede te deelen.

Arnhem, 25 Sept. 1910.

A. H. M. E. LOMMEN.

BRIEFWISSELING.

VERLOTING FRIESCH VOLKSSANATORIUM.

Zooals in ons nummer van 7 Mei ll. reeds vermeld werd, heeft het hoofdbestuur der vereeniging Friesch Volkssanatorium een verloting op touw gezet om de inrichting te Joure, die 5 September ll. geopend is, aan eenig bedrijfskapitaal te helpen. Het aantal uit te geven loten werd bepaald op 25000 à f1.— per lot; de helft der opbrengst komt ten goede aan het bedrijfskapitaal, de rest is voor den aankoop der fraaie prijzen bestemd. De trekking is bepaald op 15 November e. k. en er zijn nu nog 10000 loten onverkocht, wat dus f 5000.— minder beteekent voor het bedrijfskapitaal. Volgaarne doen wij voor dit goede doel een beroep op de vrijgevigheid en offervaardigheid onzer lezers om het bestuur te helpen deze loten geplaatst te krijgen. Als ieder, die dit tot nog toe naliet, 5 loten neemt (en indien hij ze niet zelf wil behouden, kan hij ze toch wellicht aan goede kennissen overdoen), dan is het sanatorium geholpen. Men zende slechts een postwissel